

Greenpeace: Dotazník pre strany kandidujúce do Európskeho parlamentu

Vážená pani/Vážený pán,

Európa sa nachádza v kľúčovom momente rozhodovania o jej budúcom smerovaní. Tieto rozhodnutia budú mať signifikantný vplyv na to, aký svet odovzdáme budúcim generáciám. V mene organizácie Greenpeace by sme Vám radi, ako strane, ktorej zástupcovia a zástupkyne kandidujú do Európskeho parlamentu, položili šesť otázok. Budeme vám veľmi vďační za ochotu odpovedať na otázky do 3. mája 2019. Dovoľte nám tiež informovať Vás, že ak na otázky odmietnete odpovedať, aj to budeme považovať za odpoveď a tá bude zverejnená.

Vopred Vám ďakujeme za zodpovedanie nasledujúcich otázok:

- 1. Podporíte prijatie záväzných cieľov znižovania skleníkových plynov do roku 2050, ktoré do tohto roku povedú k uhlíkovej neutralite?**
- 2. Súhlasíte alebo nesúhlasíte s tým, že Európsky parlament by mal aktívne spolupracovať na čo najrýchlejšom ukončení ťažby a spaľovania uhlia v členských štátoch EÚ?**
- 3. Podporíte alebo nepodporíte zmenu súčasného cieľa EÚ pre znižovanie emisií skleníkových plynov do roku 2030, a to zo súčasného cieľa zníženia emisií o 40 % k cieľu, ktorý by bol v súlade Parížskou dohodou, a teda o 65 %?¹**
- 4. Podporíte alebo nepodporíte zmenu súčasného cieľa EÚ pre množstvo energie vyrobené z obnoviteľných zdrojov po roku 2030, a to zo súčasného cieľa 32 % energie vyrobenej z týchto zdrojov?**
- 5. Považujete alebo nepovažujete možný vznik krajne pravicovej nacionalistickej frakcie v Európskom parlamente za ohrozenie európskej demokracie?**
- 6. Aké kroky by, podľa Vás, mal Európsky parlament urobiť alebo podporiť v oblasti ochrany životného prostredia? Ktorý z nich považujete za najdôležitejší alebo najnaliehavejší na riešenie a prečo?**

---

¹ Podľa dodatočných štúdií by udržanie priemerného oteplenia planéty pod 1,5 °C znamenalo zníženie emisií v rámci EÚ o 55 - 65 %; pozri: <https://europeanclimate.org/wp-content/uploads/2018/09/NZ2050-from-whether-to-how.pdf>

ODPOVEDE BEZ ÚPRAV PODĽA NÁZVOV STRÁN V ABECEDNOM PORADÍ :

Kresťanskodemokratické hnutie (KDH)

- **Veronika Jankovičová, kandidátka č. 9 za KDH**

1. *Ano určite by som podporila! (píšem v kondicionali, lebo neviem či budem zvolená;-) Ale podporujem tieto záväzné ciele a dokonca si dovoľujem tvrdiť, že som za to, aby Európsky parlament, v ktorom som 10 rokov pôsobila v minulosti ako asistent bývalého slovenského europoslancu, bol ešte ambicioznejší, pretože priestor tu na znížovanie CO2 je!*
2. *Jendoznačne s týmto súhlasím! Čo sa týka Slovenska, žiaľ, zatiaľ nie je jasný presný dátum konca taxing uhlia. Viem o iniciatíve v Hornej Nitre, slovenská vláda v spolupráci s EK schválila ukončenie taxing uhlia ako aj výrobu energie z neho (čo je jedným z najväčším znečisťovateľom nielen vypúšťajúcim CO2 ale aj znečisťovateľom ovzdušia), a vítam aj iniciatívu Komisie, ktorá vytvorila akčný plán pre tieto regióny, aby sa docielilo nahrádzať prácu pre ľudí a aj nahradu výrobu energie alternatívnymi obnoviteľnými zdrojmi! Otázka však je, čo s taxom v Novakoch, ktoré naša vláda plánuje otvoriť a predĺžilo by sa to do 2034, to mi osobne prekáža!*
3. *Verím, že EÚ by sa malo snažiť o ambicioznejší cieľ (väčšinou EP zvykne byť ambicioznejší v tomto ako EK) avšak na základe realistických analýz a dostupných technológií, ktoré by určite presiahli spomínaného súčasného cieľa 40%.*
4. *Čo sa týka podpory tohto cieľa, ja s ním súhlasím, avšak jeho naplnenie už z veľkej miery závisí od podmienok tej ktorej krajiny, lebo nie všetky majú rovnaké geografické možnosti (napr. v oblasti veternej energie, či vodnej alebo solarne články, závisí od množstva slnečných dní apod.) Všetko závisí od technológií, ktoré sa vyvíjajú v tejto oblasti raketovou rýchlosťou, preto som presvedčená, že budúcnosť je v tejto oblasti ružová! Viem aj to, že región V4 presadzuje nukleárnu energiu ako "klimaticky čistú" bezemisnú, ale treba zdôrazniť, že v tomto prípade závisí od použitia technológií, veľmi dôležitá je otázka bezpečnosti, treba vyriešiť bezpečnostné uskladnenie jadrového odpadu, skratka aby sa nikdy nezopakovali tragédie z minulosti!*
5. *Populistické, extrémistické či antisystémové strany považujem ako každý zdravý rozumujúci človek za veľké riziko, ktorému celíme teraz takmer všade vo všetkých členských krajinách! Ako vieme, to riziko, že tieto strany sa dostanu do EP vo voľbách je dosť veľké (aj keď oni samotné sa snažia momentálne o skonsolidovací spoločný postup, no treba zdôrazniť, že veľakrát majú tieto strany nemajú tie site ciele (aj keď v mnohom sa zhodnú - kritika tzv. Bruselu či antiimigračné filiny apod.) Napríklad Kaczyński nemá so Salviniom ten istý postoj napríklad k Rusku, Salvini Putina veľmi obdivuje no Kaczyński je jedným z najtvrdších kritikov Ruska (aj historické dôvody tu hrajú rolu samozrejme). To, či tieto sily postavia novú politickú frakciu v EP sa uvidí, súčasna podmienka že musia ju vytvoriť minimálne 25 europoslancov z minimálne 1/4 členských krajín teda 7mich. To nie je veľmi ľahké, pamätám si to keď sa o to snažila Marine Le Pen pri posledných voľbách, trvalo jej to dosť dlhú dobu, aj keď sa jej to nakoniec podarilo.. Nastatie jej pôsobenie v EP nebola nijaká veľká sláva, bolo sprevádzané viacerými skandálmi (zneužívanie príspevkov pre asistentov, nechodenie na hlasovanie apod.)*

Len určite sa teraz musíme mať na pozore., pretože je dôležité, aby ľudia dobrého prodemokratickeho zmyslania išli k voľbám, to je čo zdorazňujem aj ja svojim slovenským študentom, pretože ktorých pripravujem navštevujú európskych inštitúcií v Bruseli, kde im prednášajú aj ľudia ktorí sú súčasťou kampane tentokrátidem voliť, keďže účasť Slovenska bola vždy doteraz mizerná a najmä mladých ľudí, pretože ja so svojim občianskym združením Babrabylyon robím práve takéto projekty a to zdorazňujem to aj pri mojej kampani teraz!

6. *EP môže predložiť viacere dôležité témy, okrem klimatických zmien, teda dosiahnutie uhlíkovej neutrality aj témy ako spracovanie odpadov, ochrana kvality ovzdušia, lebo zomierajú ročne statisíce ľudí ako dôsledok znečistenie ovzdušia! Da sa to docieľiť napríklad z kvalitným dopravy, lepší vozový park. moderné autobusy a áuta či kamióny s nízkoemisnými exhalátmi, alebo výmenou starých neefektívnych kotolov za nové, zavádzaním celkovo nových moderných technológií apod. Je výborne, že EÚ poskytuje na tieto ciele aj zdroje v rámci štrukturálnych fondov: Kvalita životného prostredia, treba sa o nich uchádzať, lebo na to sú tu! Slovenská vláda deklaruje, že si tieto záležitosti uvedomuje a že sú pre ňu prirátanou, aby sme dosiahli bezuhlíkove klimaticky neutrálne hospodárstvo do 2050, ja osobne sa budem určite zaošetrovať aby sa to aj dodržiavalo (schválené ciele resp. aj ich predbehy), budem ich prísne kontrolovať, tak ako som to robila pri dodržiavaní právneho stavu, čo som robila posledný rok ako aktivistka Za slušné Slovensko v spolupráci s Európskym parlamentom.*

- **Miriám Kuzárová, kandidátka č. 9 za KDH**

1. *Ano*
2. *Súhlasím*
3. *Podporím*
4. *Podporím vytváranie politik, ktoré umožnia, aby mohol byť takýto cieľ realizovaný.*
5. *Áno, považujem.*
6. *Európska únia ako celok by sa mala usilovať o integrálnu ekológiu charakterizovanú rovnováhou medzi environmentálnymi, ekonomickými a sociálnymi cieľmi. Prioritizovanie čistého ekonomických záujmov na úkor životného prostredia vedie, ale k negatívnym sociálnym javom. V tomto duchu je potrebné vypracovať ambiciózne environmentálny akčný program.*

- **Marián Čaučík, kandidát č. 3 za KDH**

1. *Áno. Slovenská republika sa podpísaním Parížskej klimatickej dohody zaviazala k jej naplneniu. Navyše, SR zohrala aktívnu úlohu pri ratifikácii Parížskej dohody na úrovni EÚ počas slovenského predsedníctva v Rade EÚ v roku 2016. Európska komisia pred konaním summitu COP24 v Katoviciach v novembri 2018 pripravila strategickú víziu pre modernú a klimaticky neutrálnu ekonomiku do roku 2050. Tento dokument je potrebné rozpracovať a premeniť ho na ambiciózne stratégie EÚ a jej členských štátov s cieľom predložiť ju UNFCCC v súlade s Parížskou dohodou. Poslanci Európskeho parlamentu môžu svojim aktívnym prístupom prispieť k tomuto cieľu.*
2. *Súhlasím. Konkrétne v prípade Slovenska, kde tzv. nový všeobecný hospodársky záujem prijatý vládou koncom roka 2018 neurčuje presný dátum ukončenia ťažby a spaľovania uhlia na*

Slovensku, je potrebný impulz zo strany Európskeho parlamentu, prípadne Európskej komisie a Rady EÚ. Rovnako je dôležité navrhnúť konkrétne alternatívy, ktoré nahradia ťažbu uhlia na energetickej úrovni ako i v oblasti zamestnanosti.

- 3. Na to, aby sa do roku 2050 podarilo dosiahnuť obmedzenie rastu teploty na 1,5 stupňa, je potrebné prijať ambiciózne ciele už do roku 2030. Zníženie emisií o 65 % je dôležitým krokom, ktorý k tomu môže prispieť. Pre prijatie tohto cieľa bude potrebná nielen ambiciózna pozícia Európskeho parlamentu, ale najmä vôľa členských štátov implementovať kroky na národnej úrovni. Túto ambicióznú pozíciu podporím. EÚ však nemôže byť jediným aktívnym hráčom na globálnej scéne. Aktívna participácia je potrebná i zo strany najväčších svetových znečisťovateľov. Zároveň je potrebné, aby EÚ plnila svoje záväzky voči rozvojovým krajinám.*
- 4. Obnoviteľné zdroje energie predstavujú významnú príležitosť pre európsku ekonomiku. Sú potenciálom pre tvorbu nových pracovných miest, vedia byť motorom prosperity a rozvoja regiónov. Ako zástupca SR v Európskom parlamente budem presadzovať záujmy Slovákov. Je potešujúce, že verejná mienka je naklonená ochrane životného prostredia a až 91% Slovákov a Sloveniek je za väčšiu podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov (prieskum MEDIAN SK, september 2018). Vzhľadom k tomu, že SR pravdepodobne nesplní cieľ 20 % obnoviteľných zdrojov energie do roku 2020, splnenie cieľa 32 % do roku 2030 je rovnako otáznne. Keďže celoeurópsky priemer bol v roku 2017 na úrovni 17,5 %, v tomto ohľade vidím priestor pre zdieľanie know-how medzi členskými štátmi v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, vypracovanie kvalitných národných politik a následné navyšovanie cieľa nad úroveň 32 %.*
- 5. Vznik krajne pravicovej nacionalistickej frakcie by mohol ohroziť európsku demokraciu, konkrétne v súvislosti s uplatňovaním článku 7 Zmluvy o Európskej únii. Dostatočný počet poslancov by mohol zablokovať uplatnenie mechanizmu a procedúr na ochranu právneho štátu a princípov, na ktorých je založená EÚ. Ak by Európsky parlament nebol schopný iniciovať preskúmanie dodržiavania hodnôt a princípov, na ktorých je EÚ založená, mohlo by to ohroziť ochranu demokracie v rámci EÚ, ale i podkopať jej dôveryhodnosť na medzinárodnej úrovni.*
- 6. Európsky parlament by mal aktívne pristupovať k včasnej implementácii Parížskej klimatickej dohody. S tým súvisí zodpovedný prístup k napĺňaniu cieľov vo vyššie uvedených otázkach. Okrem toho vnímam akútnu potrebu zmeny paradigmy, posun od rétoriky ekonomického rastu k zabezpečeniu dôstojného života pre súčasní a budúce generácie. Vzhľadom k tomu, že zdroje našej planéty sú obmedzené, ekonomiky nebudú môcť neustále rásť spôsobom, akým rastú dnes. Európsky parlament môže zohrať rolu pri uvádzaní do popredia princípov cirkulárnej ekonomiky, zodpovednej výroby a spotreby. Práve zodpovedná výroba a spotreba a upustenie od konzumného spôsobu života na úrovni jednotlivcov, priemyslu a štátu môžu prispieť k boju so zmenou klímy a zachovaniu našej planéty vo forme, ktorá umožní dôstojne žiť ďalším generáciám. Povzbudivé sú v tomto ohľade aktivity mladých, ktorí si túto akútnosť uvedomujú viac ako tí, ktorí majú aktuálne možnosť o veciach rozhodovať.*

Most-Híd

- **Norbert Kurilla, kandidát č. 2 za Most-Híd** (pozn: odpovede zaslal za stranu Most-Híd)

- 1. Samozrejme, že áno. Aj keď prechod na uhlíkovú neutralitu môže mať ziaľ aj porazených (tradičné odvetvia ťažkého priemyslu), víťazov bude oveľa viac a celý proces dekarbonizácie spoločnosti prinesie neskutočne veľa benefitov – aj z pohľadu zachovania terajších*

ekosystémov ale tiež zásadnej „zelenej“ modernizácie vrátane nových inovácií, prelomových technológií a potrebných investícií. Naším cieľom je spolupodieľať sa na podpore budovania takej Európskej únie, ktorá bude pokroková, založená na čistých inováciách a inteligentných riešeniach nielen v technologických oblastiach, ale ktorá podporuje inovatívne prístupy k spoločenským problémom. Znižovanie emisií skleníkových plynov je nevyhnutnou súčasťou prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo. Vo výraznom znižovaní emisií je nevyhnutné pokračovať vo všetkých sektoroch ekonomiky.

- 2. Za stranu Most-Híd považujeme za ideálny stav - čím skôr tým lepšie. Pretože to považujem za jednu z kľúčových oblastí, ktorej je potrebné venovať osobitnú pozornosť. Za cieľ si to dáva aj nová vízia Environmentálnej politiky (Zelenšie Slovensko 2030), ktorá po 25 rokoch ponúka dlhodobé a moderné smerovanie tvorby environmentálnej a klimatickej politiky. Práve Envirostratégia stanovuje za cieľ znížiť emisie skleníkových plynov, a to postupným utlmením výroby elektriny z uhlia (najneskôr do 2023), ochranou ekosystémov, podporou nízkoemisnej dopravy, ekologickým vykurovaním domácností, znižovaním energetickej náročnosti priemyslu a domácností a zvýšením využívania obnoviteľných zdrojov energie. Tieto opatrenia budeme aktívne presadzovať vo všetkých relevantných legislatívnych návrhoch.*
- 3. Áno, budeme podporovať ambiciózne ciele a zároveň aj zmysluplné riešenia, ktoré ich reálne dokážu zaviesť do praxe. Už dnes de facto platí, že ak pretavíme už schválený príspevok záväzného podielu obnoviteľných zdrojov energie vo výške 32% a energetickej efektívnosti 32,5% do roku 2030 oproti 2005, prinesie to "automaticky" vyššiu redukciu emisií skleníkových plynov niekde okolo úrovni -45% do 2030 oproti roku 2005. Nebudeme sa brániť diskusii acieľom o zvýšení redukčných ambícií EÚ v boji proti zmene klímy.*
- 4. Naša budúcnosť spočíva aj vo väčšom využívaní obnoviteľných zdrojov. Logicky preto do nich musí tiecť viac investícií než do tradičných zdrojov. A práve to je oblasť, ktorá sa dá nastaviť ambicióznejšie. Vidíme, že nábeh udržateľných a obnoviteľných zdrojov energie je vo svete veľmi dynamický a najmä pri decentralizovaných a digitalizovaných energetických systémoch existuje veľký potenciál práve viac „zelenej“ energie, aj na Slovensku aj v celej EÚ.*
- 5. Nacionalistické a krajne pravicové ale aj krajne ľavicové frakcie už fungujú v EP a napriek tomu si nemyslíme, že to ohrozuje demokraciu. Naopak, považujeme to za politickú výzvu pre všetky štandardné a racionálne strany. Vývoj ukazuje, že nové pravicovejšie zoskupenie zrejme nevznikne a tie existujúce nacionalistické frakcie zrejme ani nesplynú s novou konzervatívnou frakciou. Čo hrozí, že nová „extrémna“ nacionalistická frakcia bude oveľa silnejšia a oveľa euro skeptickejšia ako dnešní euroskeptici združený v ECR. S ECR sa dalo spolupracovať, verím že aj s novou frakciou by sme to dalo zvládnuť za určitých predpokladov. V opačnom prípade by existovala možnosť zablokovať vývoj všade tam, kde nebude úplná zhoda u konštruktívnych strán. A k úplnej zhode prísť nemôže dôjsť z logiky politického boja. Ak ich snahy budú v praxi predať len extrémne, verím že to len pomôže sceliť proeurópske sily do účinnejšej spolupráce a že to zároveň zabrzdí netrpezlivých federalistov v ambíciách zmeniť EÚ na centralizovaný super štát. Nesmieme dopustiť, aby nové vedenie EÚ sa ich snažilo umelo, účelovými administratívnymi obštrukciami odstaviť v EP a tak vytlačiť na úplný okraj politiky, do izolovanej bubliny (napr. ak nedostanú pozície v štruktúrach EP). To by ich len viac zradikalizovalo smerom do vnútra a posilnilo ich doma aj v očiach verejnosti. O ďalších 5 rokov sa to môže spoločnosti kruto vypomstiť. Tak ako sa to žiaľ deje aj na našej domácej politickej scéne.*
- 6. Zabezpečiť účinné opatrenia v boji za lepšiu ochranu životného prostredia a následne ich pretavenie do praxe je možné len kombináciou viacerých krokov. Je preto veľmi ťažké*

vyzdvihnúť len jeden, pretože každý jeden má svoje nezastupiteľné miesto. Ak by som mal predsa len vyzdvihnúť, tak sú to kroky na podporu prechodu na zelenú ekonomiku, ktorá je založená na čistých technológiách a hospodárskom raste, ale nie na úkor životného prostredia, kroky na podporu uhlíkovej neutrality či dekarbonizácie tých sektorov, kde je to technologicky a finančne uskutočniteľné a ktoré budú mať najväčší vplyv na celkové zníženie emisií skleníkových plynov. Rovnako je dôležitá oblasť efektívneho obehového hospodárstva (nielen odpadového hospodárstva), vrátane pokračovania boja proti plastom (viac zákazov pre jednorazové plasty, masívnejšie zálohovanie PET fliaš a prísnejšia regulácia ostatných obalových materiálov a výrobkov, bezodpadová politika pod.) Veľkou výzvou pre SR a EÚ je zlá kvalita ovzdušia, najmä v dôsledku emisií z dopravy a domáceho vykurovania, ktorá je zásadnou príčinou negatívnych dopadov na zdravie obyvateľstva. A v neposlednom rade lepšia ochrana ekosystémov, vrátane lesných ekosystémov, väčšia aplikácia prírode blízkych opatrení v najväčsňších lokalitách.. V neposlednom rade je to ochrana prírodných zdrojov osobitne presadzovanie ambiciózneho politiky v oblasti ochrany a zabezpečenia lepšej kvality vód.

Koalícia strán Progresívne Slovensko a Spolu - občianska demokracia

• Martin Hojsík, kandidát č. 6

1. *Samozrejme, je to aj súčasťou nášho programu, ako aj programu koalície v bode 6. Naším cieľom je urobiť všetko pre udržanie glonálneho otepľovania do 1,5 stupňa.*
2. *Jednoznačne. Na národnej úrovni naša kampaň nebanujme.sk požaduje ukončenie nepriamych dotácií na spaľovanie slovenského hnedého uhlia do roku 2020 a spravodlivú transformáciu regiónu. Čo sa týka EP, tak by nemal len aktívne spolupracovať, ale aj jednoznačne požadovať čo najrýchlejšie ukončenie ťažby a spaľovania uhlia v EÚ, ako aj ukončenie akéhokoľvek verejného financovania alebo podpory ťažby a spaľovania uhlia aj mimo EÚ, napríklad cez Eximbanky členských štátov. Súčasne by EP mal aktívne presadzovať aby EÚ a jej členské štáty ako akcionári medzinárodných finančných inštitúcií konali identicky pri vykonávaní svojich akcionárskych práv.*
3. *Naším cieľom je urobiť všetko preto, aby sa globálne oteplenie udržalo do 1,5 stupňa.*
4. *Áno, tak aby bol dosiahnutý cieľ udržať globálne zvýšenie teploty o maximálne 1,5 stupňa.*
5. *Priamo nie, nakoľko takéto frakcie existujú už dnes. Ohrozením by bolo, keby získali výrazný vplyv na chod Európskeho parlamentu.*
6. *Tých krokov je veľmi veľa a naše návrhy sú podrobnejšie rozpísané v programe na www.progresivnespolu.sk Najurgentnejšou sú otázky okolo klimatickej krízy, aj pre potrebu implementácie Parížskeho dohovoru. V tejto oblasti bude treba aj tlak na environmentálne citlivú implementáciu RED II, predovšetkým v oblasti bioopalív (ILUC a problém palmového oleja) a využívanie dreva ako biomasy. Okrem toho bude iniciatívu vyžadovať prechod na cirkulárnu ekonomiku, ako aj water framework directive a jej budúcnosť, či problematika kvality ovzdušia aj v náväznosti na zelenú mobilitu. A v neposlednom rade tu je problematika CAPu a jeho nastavenia čo sa týka ochrany klímy, životného prostredia a welfare zvierat.*

• Simona Petrik, kandidátka č. 3

Ďakujem pekne za možnosť vyjadriť sa. Na otázky 1-4 odpovedám kladne, na otázku 5 záporne a 6. zákaz jednorazových plastových výrobkov, zákaz pesticídov zabíjajúcich včely a ďalší hmyz,

zmeny dotačnej politiky v prospech udržateľného poľnohospodárstva, ochranu pôdy a zadržanie vody v prírode.

Sloboda a Solidarita (SaS)

- 1. Podporujeme zníženie skleníkových plynov, ako ich navrhuje EÚ*
- 2. Áno*
- 3. Nie. Takéto drastické zníženie považujeme za prehnane ambiciózne cieľ, ktorý by mal negatívne následky pre EÚ.*
- 4. To závisí od toho, ako konkrétne by bola nastavená formy podpory výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov.*
- 5. Ak strany zvolené do Európskeho parlamentu neporušujú platné zákony a voľby prebehli korektne, tak majú demokratickú legitimáciu a sú prejavom vôle voličov. Skôr je otázka, prečo týchto voličov nedokázali osloviť takzvané štandardné strany.*
- 6. Európsky parlament by mal tlačiť na medzinárodné dohody ako napríklad Parížska zmluva, lebo len vtedy má znížovanie skleníkových plynov zmysel.*

(pozn: odpovede zaslané za stranu Sloboda a solidarita p. Ivetou Mečárovou, backoffice)

- **Alojz Baránik, kandidát č. 2 za SaS**

- 1. Toto osobne podporujem*
- 2. Súhlasím*
- 3. Som tomu naklonený, za predpokladu reálnosti takého cieľa bez ohrozenia cieľa vyrovňovania nepriaznivej ekonomickej situácie najchudobnejších.*
- 4. V princípe áno, ale za predpokladu ako je uvedené vyššie.*
- 5. Áno, považujem. Zároveň to ale považujem za dôkaz zlyhania doterajších demokratických elít.*
- 6. Všetky, ktoré sú praktické pre dosiahnutie reálnych výsledkov vhodné, pričom z povahy problému považujem za jasné, že len plnením súvisiacich záväzkov čo najväčšieho okruhu osôb sa dá očakávať potrebné zlepšenie.*

- **Martina Lopatková, kandidátka č. 12 za SaS**

- 1. Áno, podporím. Myslím si, že je veľmi dôležité znížiť emisie skleníkových plynov. Nie som odborníčka, ale osud našej planéty mi nie je ľahostajný.*
- 2. Jednoznačne súhlasím s ukončením ťažby a spaľovania uhlia. Spaľovanie uhlia so sebou prináša mnoho negatív – vznik oxidu uhličitého, kyslé dažde a najmä výrazne prispieva ku globálnemu otepľovaniu.*
- 3. Podporím.*

4. *Podporím každú iniciatívu, ktorá podporuje výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.*
5. *Áno, považujem to za ohrozenie európskej demokracie. Nestotožňujem sa s ich ideovým základom.*
6. *EP by sa mal zamerať na zníženie emisií skleníkových plynov, podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov a namiesto odlesňovania podporovať zalesňovanie.*

SME Rodina

1. *Áno*
2. *Áno*
3. *Áno*
4. *Podporíme*
5. *Nie*
6. *Prevenca pred následkami sucha. Aj Slovenská republika môže zohrať veľkú úlohu v oblasti klimatických zmien. Zníženie dovozu potravín cestou diverzifikácie poľnohospodárskej činnosti bude predstavovať výrazné zníženie uhlíkovej stopy pri doprave produktov, často zo vzdialenosti viac ako tisíc kilometrov. Súčasne naštartujeme proces obnovy krajiny a hospodárenia s vodou, čím zabránime ohrievaniu ovzdušia a vrátíme do regiónov funkčnosť malých vodných cyklov. Pričom stačí zmeniť závislosť štátu na dovoze potravín mierneho klimatického pásma, legislatívne upraviť nevyhnutnosť starostlivosti o kvalitu a štruktúru pôdy, spracovávať doma vyprodukované suroviny a vrátiť slovenskému vidieku jeho ekonomickú, klimatickú a sociálnu úlohu. Dalej znižovanie emisií a postupné znižovanie a zákaz používania plastových výrobkov*

(pozn: odpovede zaslalo tlačové oddelenie hnutia SME RODINA)

Strana maďarskej komunity - Magyar Közösség Pártja

- **Pál Csáky, kandidát č. 1**

1. *Áno*
2. *áno, prioritá je ukončenie ťažby lignitu (napr. Nemecko)*
3. *áno, ohľadne čísiel budem podporovať dohodu v EPP*
4. *áno, ale cieľové číslo považujem za nereálne*
5. *Považujem*
6. *viď program SMK*